

Nenad Miličić¹
The University of South Bohemia,
Theology Faculty,
Department of Philosophy and Religious Studies,
České Budějovice (The Czech Republic)

UDC 341:172(049.32)

327:172(049.32)

Book Review

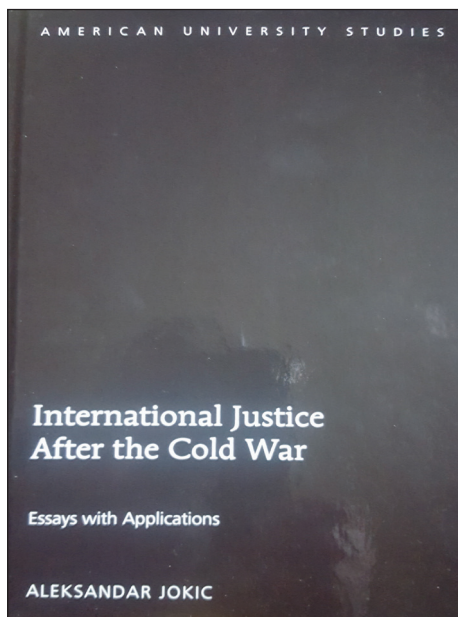
Submitted 30/06/2019

Accepted 14/08/2019

doi: [10.5937/socpreg53-22352](https://doi.org/10.5937/socpreg53-22352)

INTERNATIONAL JUSTICE AFTER THE COLD WAR: ESSAYS WITH APPLICATIONS²

(Aleksandar Jokić, *International Justice After the Cold War: Essays with Applications*, New York, Peter Lang, 2018, 405 p.)

The book is inspired by the political events that followed the fall of the Berlin Wall. After this historical moment, the constellation of the international relations that governed the world's politics until then has changed. A new US-dominated unipolar world emerged in the post-cold war era. Aleksandar Jokić covers the broad academic background of this topic. The book is intended to clarify the arguments for both, the academic community and the general public. This piece of literature covers the crucial elements of the topic of international justice, providing the necessary scholarly argumentation, underlining the essential questions.

The goal is to analyze and evaluate contributions to the field of international justice after the cold war. Jokić, whose academic tradition is in analytical philosophy and argumentation, relies on

this methodology. He questions the model of contemporary military ethics, the right of the nations to self-protection, ethics of humanitarian activism, the weaponizing of the genocide discourse, justifications of the economic sanctions as a tool in international relations and just war theory. With the goal of pointing a new critical light on contemporary

¹ milicn00@tf.jcu.cz

² This review is supported by the GAJU (Grant Agency of the University of South Bohemia), the Czech Republic under the project 'Science for Peace – Immanuel Kant Legacy' (037/2018/H)

international relations, his role to the field of research is indispensable. It is more than useful publication for those interested in inquiring the extensive account of issues arising from the international justice subject.

Jokić opens many questions concerning contemporary international relations and encourages further research on the matter. He highlights that the recent massive growth of the use of just war theories in international relations and the existence of only one superpower can lead us toward global injustice. The book puts in question the morality and effectiveness of the US foreign policy and argues that under the disguise of human rights protection, humanitarian intervention or responsibility to protect democracy there is always some other agenda hidden which aims to decriminalize aggressive political behavior. He brings his theoretical assumptions directly, clearly and explicitly. We get the impression that the book is intended primarily for readers in the US and Western countries and that the final goal is raising awareness of their public.

The content of the book is well organized and systematized into four major parts, with 24 chapters in total, reflecting the author's effort to impose thematic order. Each major part is consisting of a pair of essays and four applications to the topic inquired and connected with the articles. Major parts have Essays that are philosophically and theoretically oriented in the approach to the topic. On the other hand, applications are dealing with recent events, explaining in a way the development of the standpoints described in the essays. The book provides an extensive overview of relevant issues, its structure maintains to be scholarly in approach, and that is the real value for the topic of international justice.

This is an ambitious and enthusiastic book. It comes into sight after a long period of Jokić's hard work in disciplines of practical and social philosophy. The additional quality here is Jokić's willingness to provide additional explanations and models, and to advance his arguments confidently. His competences are undisputed. A broadening of public's knowledge regarding questions of international justice and how they are studied is excellent, and *International Justice After the Cold War* would be a useful resource for every scholar whose intention is to deal with that topic.

The book is an essential contribution to the debates that surround ethics and global relations in the post-cold war international environment. In his work Jokić demonstrates the challenge of dealing with the moral phenomenology of international justice: the place of morality in international politics is the most complex problem in the whole range of international studies. Author follows the argument of reflexivity in normativity and starts with the realization that there are at least three different normative orders – moral, legal and political. This three normative fields with their regulations and laws are begging for the adequate way of addressing an acceptable way of arguing in favor of an answer. He cross-examines this concept and brings it to the absolute clear already in the first chapter of the volume and further in the various parts of the book.

With the aim to accomplish careful analysis and to reveal the fallacy and the contradictions within the just war theory defenders, Jokić stresses that non-competent readings of the present-day international relations theorists are not a helping hand in the political problems and that they are distinct from reality. He correctly uses the literature sources and defines the problem. In chapter *What's a "Just War" Theorist?* Jokić considers

the historical development of the doctrine to the fullness. He guides us through history, regarding the important thinkers who have dealt with the theory.

After the historical overview of the topic, his line of argumentation criticizes Michael Walzer's work and goes to the fundamental standpoints: "Here is not the place to argue this, but I strongly reject³ both the claim that Kant is a "just war" theorist and that there is anything Kantian in the newly developed so-called "contemporary Kantian just war theory." (Jokić, 2018 p.363) We can find the arguments in Habermas and Williams whose books are dealing with the subject similarly. Habermas, for example, asks the question: "Has the *jus ad bellum*, which constituted the core of classical international law, become obsolete even in the case of the just war?" (Habermas, 2006 p.101). He continues the paragraph criticizing Michael Walzer in the same way as Jokić. Williams has the identical vision on this argumentation. He says: "In this respect, Kant also differs markedly from Michael Walzer, who endorses the conception of just war as an act of punishment." (Williams 2012, p.110)

Finally, Jokić reveals the real goal behind the theory is decriminalizing the US war interventions and concludes: "Whether we see "just war" theorists as some sort of scholars or simply as activists, in the end, they appear to be just war criminals, both on the count of aiding and abetting aggression and on the count of inciting troops to commit war crimes." (Jokić, 2018 p.373)

From all the examples shown we can see that Jokić is an uncompromising author who deals with the problems of current international relations with good philosophical argumentation. He carefully examines every single fact which can deconstruct the argumentation of his theoretical opponents.

This book is a substantial input to our understanding of the changes involved in international justice after the cold war, the difficulties, the types of possible solutions, and the lessons to be learned. The volume is well organized, written in an open-direct style, especially in the applications. Overall, Jokić should be highly praised for producing a compound, exciting, and continual critique that will be of interest to all scholars in sociology, social philosophy, political sciences, and international relations. The chapters offer insight into the moral, legal and political dimensions of international justice. It is an authentic book that treats the issues of international justice comprehensively. Each chapter is mainly self-sufficient, so the readers have a choice between the parts dealing with theoretical issues and those concerned with practical aspects, without having to cross-check. Readers interested in philosophical approaches to political theory will gravitate towards the essays, and those who are more interested in daily politics will find their piece of argumentation in the applications. It is a very well-ordered piece of ethical, political philosophy and international relations and anyone who seeks to grasp the open questions of contemporary political theory should read it.

³ This claims M. Walcer, an American university professor.

Ненад Миличић¹
Универзитет Јужне Бохемије,
Теолошки факултет
Одељење за филозофију и религијске студије
Чешке Будејовице (Чешка Република)

МЕЂУНАРОДНА ПРАВДА НАКОН ХЛАДНОГ РАТА: ЕСЕЈИ СА АПЛИКАЦИЈАМА²

(Aleksandar Jokić, *International Justice After the Cold War: Essays with Applications*, New York, Peter Lang, 2018, 405 p.)

(Превод *In Extenso*)

Књига је инспирисана политичким догађајима који су уследили након пада Берлинског зида. Након овог историјског тренутка, констелација међународних односа који су до тада владали светском политиком се променила. Нови униполарни свет, у коме доминира утицај САД, појавио се у ери после хладног рата и тема међународне правде добила је нови теоријски оквир. Циљ ове књиге јесте да разјасни аргументе из ове области истраживања, како академској заједници тако и широј јавности. Књига покрива све кључне елементе унутар теме међународне правде, за то обезбеђује неопходну научну аргументацију и истиче суштинска питања.

Основна намера аутора је да анализира и процени развој догађаја у области међународне правде након хладног рата. Јокић, чија је филозофска традиција и аргументација аналитичка, успешно се служи овом методологијом. У свом делу он се бави питањима модела савремене војне етике, права нација на самозаштиту, етиком хуманитарног активизма, дискурсом геноцида, оправданошћу економских санкција као оруђа принуде у оквиру међународних односа и теоријом праведног рата. Јокић се критички осврће на тенденције у савременим међународним односима и његов допринос овом пољу истраживања је неизмеран. Ово је корисна публикација за све који су заинтересовани за теме међународне правде.

Јокић отвара многа питања која се тичу савремених међународних односа и потиче на даља истраживања. Он наглашава да би све већа употреба теорије „праведног рата” у међународним односима и постојање само једне суперсиле могла да нас доведе до стања глобалне неправде. Он доводи у питање моралност и ефикасност америчке спољне политике и тврди да под велом заштите људских права, ху-

¹ milicn00@tf.jcu.cz

² Овај осврт подржава GAJU (Grant Agency of the University of South Bohemia), Чешка Република, у оквиру пројекта "Наука за мир - наслеђе Имануела Канта" (037/2018 / X)

манитарне интервенције или одговорности за заштиту демократије увек постоји нека друга скривена агенда чији је циљ декриминализација агресивног политичког понашања. Он своје теоријске претпоставке износи директно, јасно и експлицитно. Стиче се утисак да је књига првенствено намењена читаоцима у САД и западним земљама, и да је њен крајњи циљ подизање критичке свести њихове јавности.

Садржај књиге је добро организован и систематизован у четири основне целине, са укупно 24 поглавља која указују на напоре аутора да наметне тематски ред. Свака целина састоји се од два есеја и четири апликације које се баве одређеном темом. Есеји су филозофски и теоријски оријентисани, док се с друге стране, апликације баве специфичним догађајима из не тако давне историје, и објашњавају развој ставова истакнутих у есејима. Иако обимна, књига пружа увид у све релевантне идеје које се тичу теме, и њена структура је приступачна читаоцу. У овоме је велика вредност књиге за тему међународне правде.

Ово је амбициозно дело. Оно се појављује након дугог периода Јокићевог напорног рада у дисциплинама практичне и друштвене филозофије. Додатни квалитет књиге јесте ауторова спремност да пружи допунска објашњења и да самоуверено унапреди своје аргументе. Његова стручност је неспорна. Ширење свести јавности о питањима међународне правде и и начина на који се она проучава је одлично, а међународна правда након хладног рата била би користан ресурс за сваког научника чија је намера да се бави овом темом. Дело је суштински допринос расправама које окружују етику и глобалне односе у међународном окружењу након хладног рата.

У књизи се Јокић бави моралном феноменологијом међународне правде и међународних односа. Место моралности у међународној политици је најсложенији проблем у читавој области међународних студија. Аутор књиге прати аргумент рефлексивности у нормативности и истиче тезу да постоје најмање три различита нормативна поља – морално, правно и политичко. Ова три нормативна поља са својим прописима и законима траже адекватан начин решавања аргумената у корист одговора. Он је унакрсно испитао овај концепт и довео га на апсолутно јасно становиште већ у првом поглављу књиге, али и надаље у различитим деловима књиге.

У намери да изврши пажљиву анализу, и да открије заблуду и контрадикције унутар теорије праведног рата, Јокић наглашава да не-компетентна тумачења данашњих теоретичара међународних односа нису рука подршке политичким проблемима данашњице и да се разликују од стварности. Он ваљано користи литературу и дефинише проблем. У поглављу „Шта је теоретичар „праведног рата“? он разматра историјски развој доктрине у потпуности. Током есеја Јокић нас темељно води кроз историју проблема, и истиче аргументе свих важних мислилаца који су се бавили теоријом праведног рата. Након историјског прегледа теме, његова линија аргументације разрађује основне ставове теорије и критички се осврће на дело (Michael Walzer) Мајкла Валцера: „Ово није место за расправу о томе, али ја чврсто одбацујем тврдњу³ да је Кант теоретичар „праведног рата“ и да у новоразвијеној „савременој кантовској“ теорији праведног рата постоји нешто кантијанско. (Јокић, 2018. стр. 363).

³ Ово тврди М. Валцер, амерички универзитетски професор

Ову аргументацију можемо пронаћи и у књигама Хабермаса (Jürgen Habermas) и Вилијамса (Howard Williams) који су значајни аутори у оквиру ове теме. Хабермас на пример поставља питање: „Да ли је *jus ad bellum*, који чини срж класичног међународног права, застарео чак и у случају праведног рата?” (Habermas, 2006 p.101) и након тога започиње поглавље у коме на исти начин попут Јокића критички напада дело Мајкла Валцера. Вилијамс има исто виђење ствари по овом питању. Он наглашава: „У том погледу Кант се такође значајно разликује од Мајкла Валцера, који подржава „концепцију праведног рата као чина кажњавања”. (Williams 2012, p. 110).

Конечно, Јокић открива прави циљ који се крије иза теорије праведног рата јесте декриминализирање америчких војних интервенција у свету и закључује: „Без обзира да ли видимо теоретичаре праведног рата као неку врсту научника или као активисте, на крају се чини да су они само ратни злочинци, како због помагања и подржавања агресије тако и због подстицања војника да чине ратне злочине.” (Јокић, 2018. стр. 373). Из приказаних примера видимо колико је Јокић бескомпромисан аутор који се суочава са проблемима савремених међународних односа адекватном филозофском аргументацијом. Он пажљиво и активно испитује сваку чињеницу која може да деконструише аргументацију његових теоретских противника.

Ова књига је значајан допринос нашем разумевању промена које су укључене у међународну правду након хладног рата. Публикација је добро организована, написана у отвореном стилу, нарочито у апликацијама. Јокић треба похвалити због тога што је написао комплексну, узбудљиву и континуирану филозофску критику, која ће бити интересантна свим стручњацима из области социологије, социјалне филозофије, политичких наука и међународних односа. Поглавља нуде увид у моралне, правне и политичке димензије међународне правде. То је аутентична књига, која свеобухватно третира питања ова питања. Свако поглавље је само за себе довољно, тако да читаоци имају избор између делова који се баве теоријским питањима и оних који се баве практичним аспектима, без потребе за унакрсном провером текста. Читаоци заинтересовани за филозофске приступе политичкој теорији ће гравитирати према есејима, а они који су више заинтересовани за дневну политику ће своје аргументе наћи у апликацијама. Ово је веома добро уређено дело из области етике, политичке филозофије и међународних односа и свако ко жели да разуме отворена питања савремене међународне политичке теорије треба да га прочита.

REFERENCES / ЛИТЕРАТУРА

- Jokić, A. (2018). *International Justice After the Cold War: Essays with Applications*. New York: Peter Lang
- Habermas, J. (2006). *The Divided West*. Cambridge: Polity Press Ltd.
- Williams, H. (2012). *Kant and the End of War: A Critique of Just War Theory*. London: Palgrave Macmillan

Превод на српски / Translation into Serbian
др Милан Брдар / Milan Brdar PhD